

Cíhlo 37.
11. septembra.

Ponhaj Bóh!

Létnik 20.
1910.

Sy-li spěwał,
Pilne dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatok
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoj móeny
Lubosc ma;
Bóh pak swérny
Přez spař mérny
Čerstwosć da.

Njech ty spěwaš,
Swérnje dželaš
Wśedne dny;
Džen pak swjaty,
Duši daty,
Wotpoči ty.

Z njebjes mana,
Njech ói khmana
Žiwnosć je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokréw će!

F.

Sserbske njedželske lopjeno.

Wudawa żo kózdu żobotu w Ssmolerjez knihiczsichcerni w Budyschinje a je tam sa schtvrtołetnu pschedplatu 40 np. dostacż.

16. njedžela po žwiatej Trojizy.

Efes. 3, 14—21.

Schtó moħl liczicż wsħittk tych, kiż buchu psħes dženħniſche scjenje wo młodzenzu w Rainje pschi khorolożach żwojich lubnych, pschi jich kasheżżach a rowach we mulkej ūrūdobje posbēhnjeni a troshtowani! Kaf wjele je bohaty troscht czerpalo i Jesużoweħo żłowa, k tamnej wudowje ręczanym: „Njeplacż!”, kaf hiżże wjele bohatschi i jeho skutka sbudżenja młodzenza se żmijercze! Haj sawernje: „Jesuż Chrystus je żmijerci móz waħ, žiwenje pak a njesachodnoċeż na żwettlo pschinjeżl psħes to evangeliu.” Mózny troscht i Jesużoweħo żłowa a skutka móža pak hebi jenoż eżi wsacż, kiż fu we wérje i nim sħednocżeni a psħeżo wutrobiñiſche towarzystwo i nim mècz pytaja. Pawoł, kiż je żłowa dženħniſcheje epistole piħak, je tajki cżlowjek był. Schto teho Knjesa móz pschi wsħej cżlowiskej klaboċċi samόže, wo tħim mamix doċż wopokaġmow w jeho žiwenju. S jaħċwa je wón piħak epistolu na Efessiċċi. Tola tuto njeje jeho wutrobi rubicż mohlo wjeħellosč a kħroblosč. Wón, tón swjasan, troshtuje tych, kiż fu w żwobodże; wón wé, so klużobniż Chrystużowy czerpicż dyṛbi; wón móže żwoje czerpjienje kħwalicż jafo psħek-fraġjenje żwojego saħstojnista, jafo cżejż sa żwoju wopardu. Teħo żameħo pħodżi wsħak jei k wuzitku psħiniđu. Sawernje, jafo jedyn kħseċċijskji rycżet, kotrehoż podleżenje w bédzenju je druhim pomoż, sħewi żo psched nami Pawoł we żłowach epistole.

Kajkiż pak wón je, tajkikh ħżeże wón też naħi widżiż a mècz. Teħo dla je w tutym jeho zyllym liseżże tak wjelle modlitwaw a dobroproschenjow, so bixxu żo kħseċċiżenjotola poħylnili na snutskownym cżlowjeku. Chrystuż njemóże cżlowjekow trjebacż, kotrighż kolena kħabla, ale kiż fu kruczi a roħkudżeni.

Wón ħżeże naħi napominacż k wobstajnem u duħownemu roċżejenju, kiż je nam kħseċċi jaħam nusne.

Pschi tħim żo prasħam:

1. S wotkel woħmjem móz k temu?
2. W eżim mamix roċż?
3. Kajki wotteknej kónz mamix pschi tħim psħed wocżomaj mècz?

1. Prēnje prasħenje pschi porucżenju nadawku je: S wotkel bjerjem móz k duħownemu roċżejenju? Taħi někotri praji: Stacż we wsħieħi padach każ skala w morju, to je něschto krażne a rjane. Wón pak hnydom psħiżtaji: Ja żam njerunam żo tajkej skale, kózde czerpjienje mie jaħo żokma potħażże a do kħablanja psħinjeż. Wón kħwali hebi Pawoła dla jeho mužnoċże a kħalnoċże, ale wo hebi żamym wón měni, so je jeho natura psħe mjeħħka, taħi so kózda malicżkoċż jeho kħablanju psħinjeż. Schtoż pak taħi praji, njeħi hebi da psħes dženħniſchu epistolu żorrlo poħylnienja a możi pokasacż. Se żebje żameħo njesamożze niktó tajku móz czerpacż. Wona leżi sħonkach naħi, po 16. schtucżżu epistole w bohatstwie fraġnosce Bożeje.

Si połnym prawom praji Maria we swoim khalbsnym kheluszu: Bóh storka móznych se stołów a posběhuje pojazných; hłodnych napjelní s kublami a bohatych wostaji prośdnych. W Bosy mamy bohate a kraſne žórlo naszeho poſylnjenja, bohate, dokelž ſo ja wschitkach czlowiekow žórli a żenie niesaprahnje, kraſne, dokelž samóže nasze žiwjenje pschekraſnicz.

Biechař ſe czerpanju ſe tuteho žórla je po 14. schtueczny epistole modlitwa. W njej widzimy, ſak Pawoł ſa ſebje a ſa swoju woſadu proſy wo poſylnjenje. Dokelž jich wjese wo modlitwie niežo wjedzecz nochzedza, nieshonja woni, ſchto tuta samóže. My paſt chzem y w njej wschitke swoje naleženja na teho Anjesa czibycz.

2. Schto potom na ſebi ſhonimy, hdyz ſo modlimy? Duchowne roſczenje abo po ſłowach Pawołowych poſylnjenje na ſmukłownym czlowieku psches Božego Ducha. Psches ſwiatu kſcheczenizu ſmy ſo my wschitzu narodzili ſe džeczom Božim. Ale ſak wjese dha netk wot naſ ſu mužojo w Chrystuſu? Je dha jow tak kaž w czelnym žiwjenju? We nim džeczo roſcze a pschibera bjes teho, ſo by ſobu ſlutkowało. Bjes wjedzenja a bjes ſamſneje prózy wone roſcze a ſo poſylnja. W duchownym žiwjenju ma ſo paſt hinač. Jow wot tebie wotwiſu, hacž ty mały a ſlaby wostanjesch, abo hacž budzesch wjetſchi a ſylniſchi. Schtó na Boha niespomina a ſebi wot njeho khléb ſa duszu niewuproſy, tón wostanje w duchownej ſlabosczi džescza. Duž dajmy ſebi jón dawacz wschednje!

Roſcemy tak duchownje, dha budże potom, kaž 1.. ſchtuečka praji, Chrystuſ býdlicz w naſchich wutrobach. Tón wschehomózny a węczny Ssyn Boži ſo ſjednoczi ſi nimi a wone budža jeho ſwiatniza. Wón naſ pschekraſni, ſo wuziwanu ſbóžny pokoj, ſo ſmy ſakorjenjeni w luboſczi a ſaloženi na njeſpovalnu twjerdu ſkalu.

3. A ſe cžemu dónđe kſcheczian pschi rafkim roſczenju? Wón poſnaje Bože potajſtwa po jich ſcheroſczi, dohōſczi, wyžokoſczi a hlubokoſczi. Sswetne wedomnoſcze nječinija ſaneho czlowieka ſbožownego; czim dale wón w nich pschińdze, czim mjenje wone jeho ſpokoja. Wjedzecz paſt, ſo je Bóh ſo w Chrystuſu nam ſjewiſ, je ſa naſche wobežezene dusze neschto woprawdze ſpokojaſe a ſwieſelaze. S rafkim wjedzenjom mamy wschał tu wěſtoſcž, ſo wyſche naſ je jedyn Bóh, kiž je luboſcž, kiž naſ czlowiekow pyta a ſebi wabi jako naſch luby Božez. Naſche wutroby ſu jeho templ, a we wuſkim ſwjasku ſi Jesuſom ſlužimy jemu po jeho ſpodobanju, ſmejo tak hižom jow na ſemi ſbóžnoſcž.

O ſradui ſo nad tym, ty wjeſela duscha,
So ſy ty ſi Bohom ſjednana;
Ach lubuj a khal wſchal, kaž tebi ſo ſluscha,
Toh' najlubſcheho Jesuſa.
Wón wuſwoli ſebi cze ſe hegenſtuſ
A da ſo tebi ſam ſi luboſcžu.
Trózki hręchej, trózki czertej, trózki wschitkemu ſtemu,
Ty Bože ſy džeczo a ſlužiſch netk jemu. (433, 3.)

M. w H.

Ja hinač njemožu.

Fromny baron ſi Kottwitz, kiž běſhe w ſpocžatku předawſeho lětſtotka w Berlinje žiw — wón 1843 wumrje — ſo něhdj ſe ſławnym filoſofom Janom Bohumilem Fichtu wo wěrje roſrčzowasche. Tón filoſofa džesche: „Modlicz ſo njemožu, džeczo dyrbi ſo modlicz, ale muž dyrbi chywacz.“ Na Fichtowu praschein: „Njepſchihloſujecze mi w tym?“ ſi Kottwitz wotmolwi:

„Anjes professoro, hdyz ja rano wotucžu a na wschě te pschi ſluschnoſcze pomyslu, kotrež mam wob džen dopjelnicz, a potom na ſwoju ſlaboſcž ſpominu a ſak mi tak husto na ſczerpliwoſcji a luboſczi a mudroſczi poſbrachuje, dha hinač njemožu, ja dyrbi ſwojeho njeboſteho Wótza proſyč: Anjeze, pomhaj mi ty! A hdyz ſo wjeczor ſe ſpanju lehnu a na wschitko to pomyslu, ſchtož ſym wo dnjo ſakomdzik a ſmyſl, dha njeſožu ſměrom wuſhycz, njeſ ſymli najprjedy ſwojeho njeboſteho Wótza proſył: Anjeze, wodaſ mi!“ — „Anjes barono“, nětko Fichta rjekny, „ja bych chyž, ſo bych tak dalolo byl kaž Wy.“

Bóh na to Fichta na thfuſ ſchori, kotrež bě ſebi we wojerſkim lazarecze pschicžahnýl, a wumrje. We ſwojim testamencze bě tón wulki filoſofa pobožnego barona ſi Kottwizha, ſi kotrež běſhe jeno tutón jedyn króz rēčał, ſa formindu ſwojeho jeniežleho ſyna pomjenował.

F.

Směrowanje.

Czlowiecze! budź troſtny, hdyz dónit tebi
Horja hórfi khelich podawa;
Mróčci ſo, o njeſaj ſtyſacz ſebi,
Bóh czi njebo ſaſo wuſaſnja.

Njepuſchcz wutrobitoſcž, jeli ranu
Boža ruka tebi nabije;
S oddacžom njeſ kſchiz, czi pschipóſlanu,
Hlej, wón tebi potom lóžſhi je.

Njeforž, njeplacž, hdyz cze Bóh Anjes wodži
Po černjojtej dróſy žiwienſkej;
Wjedz, tež po černjach Bóh ſi tobu kchodži,
Duž ſo jemu jeno dowérzej.

Hdyz tež bohoſcze cze pscheczehaju,
Wsmi wscho ſi džakom ſi ruſi Božeje;
Wopomu, ſo Bóh junu ſe njeſja raju
S domu hubjenſtwa cze powiedże.

Njepuſchcz nadžeſ tež pschi ſwojich rowje,
Poſběhna ſylsnej woci ſe njeboſzam;
Pray: Tam horjekach po Božim ſlowje
Gſwojich lubych ſaſo wohladam!

K. A. Fiedler.

Nabožina w ſchuli.

(Polracžowanje.)

Schto dyrbi ſo w ludnej ſchuli ſi zyrlwinſkim kheluszu dozpicz? Ta na tule praschein ſledowaze krótkie wotmołwy dawam, bjes teho ſo bych je dale motivierował.

1. Zyrlwinſki kheluszu dyrbi ſe natwarjenju ſlužicž. Wón ma ſ temu ſobu pomhacž, ſo by ſo ſchulſke, ſwójsne a woſadzine žiwjenje poſběhnylo, ſwjeczilo, pschekraſnilo. W kheluszu dyrbi ſo hižom džeczom bohate, cžiſte žórlo ſwětka, troſhta, měra a wjeſzela wotanknycz.

2. Zyrlwinſki kheluszu dyrbi drje w ſchě duchowne mož džescza — roſom, wutrobu a wolu — wubudzecz a roſwitaſecz; ale zyle wožebicze dyrbi wón tola — dokelž dže je poſiſia a ſpěw — na ſacžucze ſlutkowacž, dyrbi tožamo wupjelnicž ſe ſwiatej radoſcju nađe wschěm, ſchtož je wěrne, dobre a rjane, nađe wschěm, ſchtož je bojske. Zyrlwinſki kheluszu ma zyle žiwjenje džesczoweſe dushe ſi ſlužicž a hajicž, a to niz jeno poſrědnje ſe ſwojim wo-

pschijeczom, pōsnacze a wolu mozowathm, ale tež njeponšrednje se ſwojim hložom, kotryž džē ſaſo hižom samože, ſmerujomne, roſwjeſzelujo a ſnadobrjejo na duſchu ſkutkowac̄.

3. Zyrkiwiſki kherluſch dyrb̄i ſo, hđež ſopſchijecze k temu ſladnoſc̄ dawa, k temu wužic̄, ſo ſo džec̄i ſe wſchelakimi naſwie- džitoſc̄em (n. psch. zyrkiwiſko-historiſkim) wobohac̄a, a ſo wone pschi tym tež pschi druhich pschiležnoſc̄ach naſwuknjene (woſebje bliſiſke) ſobu wospijetuja.

4. Zyrkiwiſki kherluſch dyrb̄i rēčniſku ſdželanoſc̄ džec̄za ſpēcho- wac̄, k czemuž je wón bōle dž̄li žadny druhı pschedmjet pschihodny, dokež džē to najrjeniſche, ſchtož móže člowiek měcz, w najrjeniſchej formje poſticeža. Wón podawa njeſſlonečnu wſchelakoſc̄ po wo- pschijeczu a wuraſu, tola pschezo nadobnu, pschezo rjanu; tehodla pak je wón tež tajſi wubjerny ſrēdk ſa rēčniſnu ſdželanoſc̄.

Nětko ſo prascha, kaf ma ſo kherluſchom wobkhadzec̄, ſo ſo tele ſaméry dozpija. So bych ſebi wotmolwjenje na tule wulku praschen polóžil, ja tožamo do ſlēdowazych jenotliwych praschenjow roſpoložam.

(Pſchichodnje dale.)

Sle towarzſtwia.

Evangelista Moody ſlēdowaze powjeda: Něhdj jeneho knjesa w ſendželskej wophtach a pola njeho rjanego kanarika wuhladach. Žako jeho rjanosc̄ wobdziwach, tón ſemjan džec̄he: „Haj, wón je rjam, ale je bohužel ſwój hlož ſhubil. Wón bē něhdj kraſny ſpēwař; tola ja mějach waschnje, ſo jeho kletku do wokna ſtaſach; duž ſo potom wroble ſe ſwojim njeſcheczajnym cžikotanjom k njemu bližowachu, a po něčim wón ſpēvac̄ pschesta a wot nich tónle cžikot naſwukny, a wſchitko, ſchtož wón nětko hiſhce móže, je cžikotanje a cžikotanje.“

O kajſa wubjerna wupodobnoſc̄ je to wot taſ mnohich kſchec- ſejianow! Woni běchu něhdj ſwueženi, ſwoje zionske kherluſche ſ radoſc̄u ſpēwac̄; ale woni do pschedliſkeho wobkhada a ſwiaſka ſ tajſimi pschindžechu, kotryž hlož je jeno ſa ſwēt, a taſ ſu ſo woni ſkōnčnje tamnemu kanarikej runych ſežinili a nětko ničo druhe njerofymja, hac̄ jeno cžikotac̄ a pschezo ſaſo cžikotac̄.

F.

Bože ſłowo.

Dr. Martin Luther ras džesche: Duſha móže wſchē wěžy parowac̄, jeno Bože ſłowo niz; pschetož bjes Božeho ſłowa jej ſi ničim pomhane njeje. Maſi pak wona Bože ſłowo, dha ma tež na nim doſc̄: Žež, radoſc̄, mér, prawdoſc̄, mudroſc̄, wě- noſc̄, ſwobodu a wſcho dobre w najpočniſchej mérje.

„Mój nano!“

Samožith bur mějſche jenicžkeho ſyna, kotryž dyrbjefche ras ſ herbu wſchēch jeho kublow bjež; ale bohužel hľuchoněmý, běſche tón ſyn ſa njeho džec̄zo staroſc̄e. Nan dyrbjefche jeho do jeneho wuſtawa dac̄, taſ ežežko hac̄ jemu tež bu, ſo wot ſwojeho džec̄za dželič a jo zuſhym rukam pschewostajic̄. Schthyri ſeta běſche ſyn wot doma prec̄. Dokelž hľuchoněmíſc̄o jara daloko ležefche, dha njeběſche wón ſa tón zylk cžaſ domoj pschischoł. ſsyn běſche w tymle cžaſu rēčec̄ naſwukny, taſ derje hac̄ je to hľuchoněmemu móžno. Žako wón ſkōnčnje ſaſo do ſtarſchiſkeho domu ſaſtupi, wón wobě ružy ſa nanom wupſchestrje a zyle jaſnje a ſroſymlivje tej ſłoweczzy wurjekny: „Mój nano!“ Bura to hľuboko hnu, a wón džesche: „A jeli ſwoju starobu hac̄ na 80 lét pschinježu, tón woko- mit ja ženje njeſapomnju, hđež moje džec̄zo preni króč: „Mój nano!“ ke mni rjekny. We ſwojej nimo měry wulkej radoſc̄i

póžla wón hľuchoněmíſc̄u tħazħriwnoſku bankowku jaſo džat ſa wſchu prózu, kotruž běchu w nim ſ jeho džec̄zem měli.

Ach, kaf dolho tola husto traje, priedy hac̄ člowiske džec̄zo ſe ſwojim Bohom rēčec̄ naſwuknje a preni króč taſ, ſo ſo psches mrôcžele pschecžiſc̄, „mój Wōtc̄ze“ praji! Ale kajſa radoſc̄ budže to w njebju nad člowjekom, kotryž k ſwojemu Bohu „Wōtc̄ze“ praji a taſ prawe džec̄zo Bože ſbhywa!

F.

Sa tych, kotsiž ſu wotkhorili.

Lěkar a haphylar pschindžetaj a žadataj ſwoje pjenjesh. Selowa žona hižom pschi prením dawaniu pjenjesh dostawa. Tón pak, kif to ſtrowotne ſelo roſc̄ dawa a ſdychnjenja wuſkyscha, a bjes kotrehož žohnowanja žane lěkarſtwo ničo njeponha, tón ſ wjetſcha prósdomu wuñdze a ničo njedostawa.

Wot jeneje kſchecžianki ſym klyſchal, ſo je po ſwojim wo- czerſtwienju 40 toleř k miſionſtu darika.

Kaf dha je ſo ſ tobu mělo, jaſo ty abo twoje ſube džec̄zo ſtrowoſc̄ ſaſo dostaschtaj? —

Pawk psche ſmijerc̄.

Powjedańc̄ ſe ſamostajeńſta ſana Wjele.

So móže ſamo tež nekajki hubjeny pawk duſchneho člowjeka psched ſmijerc̄u wobróč, ſchtó by to rjeſſ? A tola, chze-li to Bóh, temu taſ je. Wo tém ſwēdči nam tutónle podawſ.

To njeje taſ wulžyſchnje doļho, dha běſchtaj mandželskaj žiwaſ. Wón njeduſchny muž, wona pak pobóžna žónſka. Wón běſche ſa mlobe ſeta byl nimaschny hólz, a wona bē ſamóžna towarzſka byla. Tón nimaschniſ bē pak byl rjaný taž ſemjanski mlodženz a rychly taž jeleň, ſo by kózdy rad wocži na njeho ſtají, woſebje žónſke. Ta pjenježna knježna pak njeběſche ſezela taž wonjaza róža a běſche nahlad kloreje tujawki měla. Potajkim njeběſchtaj ſwonka, taž ſo taſ praji, jenajkeho liza a ſnitska njeběſchtaj jenajkeje duſche, taž hižom ſpomnich. Wón běſche do ſwojeje ſeňtu w ſłowach a pocžinkach liſchęſak, na wocži ſpodoňu pachol, ale ſa nadrami ſalſchny taž ſudach. Wona pak běſche ſ wutrobu ſprawna taž hoſbi, čohoždla njebě ji k wěrje, ſo mohl ſchtó druhı njeſprawny bjež a hinaſ rēčec̄ a činic̄, hac̄ pschi ſebi měni.

So bē wón wo nju ſ liſchki ſhodžil, njeběſche nikomu džiwi. Tola měnjaču ludžo, to lubočinjenje njeje ſ luboſc̄e k holzy, ale ſe žadanja ſa jejne ſlēborne kſchinje. Hdyž pak chzyc̄u ji derje- měnjače duſche ſeňtu ſ nim wotradzec̄, bē wona taž hľucha a nochzysche žaneje wotradu klyſhac̄, dokež ji wóčžy ſ horjazej ſpodobu na njeho džec̄tej. Nimo teho bē ſchpihel ji do wocžow prajil, ſo na róžu podobna njebě. A wjedžesche tež, ſo by ſo žadny wuropny naſwojeni ſ rědka ſa njej wohladnyc̄ chzyl, a ſo je hižom tójhdy do ſralych ſet. A ženicz chzysche ſo tola ſmijerc̄- radu. Wěſo budžishe mudriſho bylo, ſo ženjenja wſdac̄. Ale kelko tych holzow na ſwēcze je, kotrymž na ſeňtu njeñdž? — Duž ſo ſ tém rjeňkočzinjerſkim hoſakom ſlubi a wotmě ſ nim wjeſzel kwaſ. Wón pak bē ſebi w falschnej wutrobje prajil: Najebaež rjanosc̄, hdyž jeno ſo do jejneho ſlēbora ſyňu. Pschipódla móžu džē ſ rjeňſhimi dýž a dýž wjeſzelko poměč. A ſ zylka wſchak wona njebudže naſdleje ſhodžic̄, hdyž je pschezo taſ blěda a ſipra taž njeſraſe praschiwe furjo.

S tym wobmyſlom bē ſo pak k ſwojemu mjerſanju ſlepotnje truhny. W mandželſtwje wona wocžerſti, ſo bē to džiwi, njeh tež pschezo blědojta wosta a ſeženjeho naſlada njemě. A wón wo- czaſkowasche mjerſazy na jejnu bōrſownu ſmijerc̄. S wopředla běſche haňby dla hiſheze rjenje ſ njej činiſ. Bórſh pak bu jemu to wostudly čiňk, a wón woliwky dužy w luboſných ſłowach

„Wschalo te pjenjesy mam, njech tež tu žowu na pschidawku podla“, prajesche ſebi, „pscheczo dyrbiak ſo nětka hiſhcze dlēje psched njeſtaſk tajic?“

Bo krótkim wona do teho pschiindže, kajki je to jeczibjel, kaj-lemu ſebicziwemu běſmanej je ſo do mozy dała. Někotražkuli by ſo to poczała ſlobicž a ſo kaž wregina njemdricž. Wona pak jeno mjelečko plakasche a njeſehna žaneje ſwadu, ani ſ jeniczkim liſkały ſlowečkom. Ale cžim bôle to ſaczu, kajkeho ſudaka ma, cžim bôle pinasche ſo, jemu wſchě mōzne luboſcze cžinicž, a tak jemu ſodowu wutrobu ſhreč. Ale won wolođni dale a bôle psche-čiwo njej. A bórsh ſaſlapa ſjebana wboha, kaf žahly won woczi ſa rjanſkami ſczele. A dokelž bě jemu to robotna czeža, doma pschi njelubej mandželskej hyvacž, ſloži ſo na to, wjedzor kaž wjedzor žonine pjenjesy k piczu a hraczu do korežmę noſhyč. Sa wutrobne proſhenja, ſo by ſo tola božedla ſtaženja paſl, ſhoni wona jeno borki a storki. A předy hacž ſo lěto miny, pschijeni won ſebi korežmarjez džomku.

Ta psches to tak hroſnje ſranjena mandželska njeſehna wo thym žaneje hanibneje harh, dokelž bě cžicheje miljeje dusche. Ale ſo boſoſnje rudžo ſrěbaſche ſyly do ſo a ſkoržesche w potajnym Bohu, ſ horžymi hronami proſcho, won chyžk njeſchwarnemu mužej wutrobu k poſuce ſrěcžicž. Tón pak ſo njewinu na dobrý pucž, ale bu džen a hóřſchi. Je ſhano džiw, ſo ji wſchö lubowóčkowanje ſi wobſicža ſczele? — Tu husto w ſylyach pýtynwſchi bu won pschezo hroſniſhi na nju. Haj, dleje a bôle w nim ſe ſleho gro- mjenja jědojte hidženje ſroſče. Skončnje ju njeſamóžo wjazh ſi wocžomaj widžecž, ržesche won ſa jejnej ſmjerczu, ſo by ſebi možl ſterje a ſlepje tu rjanu ſlehanku wſacž. A Satanaš nadu jemu tón hjesbóžny wotpohlad, tej hidženej žonje žiwenje rubicž.

Skradžu won jeda k ſawdacžu ſupi a ſakasche na to, kaf by ji do jědze ſawdał. So njemohla jeda ſi wocžomaj pýtynce, won k wjedzeli ſi bosankow poliuku ſkasa, wuradžo ſebi, ta džé je čorna a njeda ničeho we ſebi widžecž. Džomka pſchijenje ſkóždemu, jemu a žonje, ſi ſučinje počnicžki taler a psched ſkóždym na blido ſtaji. Prjedy hacž počeschtaj jescž, won hiſhcze žonu do pinzy po piwo pýzla. Mjes thym hacž wona prjedz pobý, won do jejneje ſchlicžki ſi khratkom tak wjely pólverka ſyphny, ſo bylo psche wjelki k ſtaženju doſcz. A něchtu wot teho jeda won rucze w papjerzhu do jejneho ſchiteho kaſhečzika tylny. To dyrbijsche po jejnej ſmjerezi dopo- kaſmo bycž, ſo je mjelečko jěd měla a jón ſebi ſama k ſmjerczi wſala.

Sso wrěciwſhi ſi piwom, wona jemu ſi karana do ſchleñzhu naſala, a chyžsche tež k blidu, bjes teho ſo by jeno na to podyhla, kajke to na nju ſtaženje laſka. W nim běſche pak to někajki ſbytk člowiſkeho čuzča, ſo njechaſche ſi wocžomaj widžecž, kaf budže žona tu mordarſku poliuku jescž, abo běſche to džiwnie nučenje w nim do njeho pýzlane ſi wyžoka dele? Won wuſkocži na khrilku, wo- ſtajſhi ſwojeje ſchlicžki wot blida ſe iſtwy, mjes thym hacž by wona jědla.

Ji bě tak wonajko džiwno, kažbyrjek: njejeb! Ale ſo njeby na nju dla njejedze herjekal, hdyž by ſaſo pschijichol, wſa ſzizu a chyžsche ſej ſe ſchlicžki wſacž. A hlej wſchal, runje w thym wo- komiku puſcheži ſo ſe ſtwineho wjercha do jejneje wjedzerje pawk. Rucze jo ſhrabnywſchi, wona to woſidne ſwérjo na ſemju cžiſny a ſi cžrijom roſmaſny. Dokelž ſo nětka ſwojeje ſchlicžki gramo- wacž počza, pomylili ſebi: „Th wosmjesch ſebi mužowy taler a ſtajſch jemu ſwój. Won teho pawka njeje widžal, duž može bjes grawa jescž, a bjes ſchłody tež, dokelž pawk ſa tajki woſkomik ničo ſechkodžil njeje, hdyž je tak ſedý dopadnycž možl. A dokelž ſtej ſchlicžky jena kaž druhá, kaf chyžk to pýtynce, ſo ſi mojeje jě?“

Niežo njewjedžo wo žanym jědže, wona mužowu ſchlicžku na ſwój boſ ſežahy, ſwoju pak ſtaji na jeho boſ. A po khrili, pschi- ſchedſchi do iſtwy, won ſ dobow tu ſchlicžku ſe ſwojim heſſkim načzinkom wuži. —

W nozy won ſa ſkowicž a horjokacž počza, kaf jeho heſſy w nutrinach pali a w žitwočze reſa. Ta pěkna želniva žona, wo muža ſyſkna, hacžrunje bě na nju tak hroſny, w ſkolu po bliſkeho ſekarja pýzla. Tón roſzudži bórsh, ſo je tu někajki jěd. Ale kaf je možl jěd do njeho pschińcž, hdyž tola niežo druhe jěd njebe hacž wona, a ji džé njebeſche ſlē?

Lekarí wiſeſche ſi hlowu, ſphytujo tajke a hinaſke ſredki psche- čiwo jědej. Žona plakasche wo muža pschi khoroložu palate ſyly, hacžrunje bě ju won bjes čuzča ružil a thſchil. Ale někotſi měnjaču, ſo ſu to ſeſharne ſyly, a počzachu tuſacž: Ta ſo tak počzinja na woczi ſudžom, ſo njebychu ſa prawdu pschijichli. Hacž-tež-to wona jemu ſawdała njeje, ſo by teho trapjerja wotbyla?

Hdyž tajkele tuſanje bohotej do wuſchow pschiindže, da ju won kadičez a pschiirci ſudnikej: „Pýtaj a hladaj, ſo na ſwětlo ſtajſch, ſchto na thym tuſanju je, hacž ſi wěrnoſcze rěči abo hacž kže!“ — S thym khorym bu dale a hörje. A hdyž jeho ſtrachota pschewja, ſo dyrbi psched Boži ſud, ſpowjeda ſo a na ſjawnie wuſna, ſchto je byl ſlóstneho činił, ſo by ju moril. Haj, ale hdyž je tola ji do jědze ſkožerſkeho načzinka ſyphnyk, kaf može bycž, ſo ma niz wona, ale won w ſebi jěd? — To běſche potajny džiw. Šchtó by jón wuſlědžicž možl?

Ta mandželska woſla pschi wſchitſkých pscheptyach na thym, ſo niežo wo žanym jědže a ſawdacžu njewě. Taſo pak ſudnikej ſro- praſa, kaf je ſi thym pawkem ſo mělo, dha jejne njewina na jažne poſnacze ſtupi. Duž ju ſa bjes winy widženu domoj puſchežiſhu a faſtchnym tuſanjam ſawrje ſo huba. —

Ta powjescž ſo do wſchitſkých ſtron roſnjeſe a wſchudžom po- božni ludžo praſachu: „Šchtó njemohla tu Boži porst widžecž? Hlej, ſamo někajki pawk može po Božej woli pěknemu člowjeku žiwenje ſpžeržecž a ſlóstne ſaſhadu ſlamacž a ſnicžicž.“

Wſchelake ſi bliſka a ſi daloka.

Grodžiſhca. Wot 8. žnjenza hacž do 5. požnjeniza 1910 ſo tu ſeminar ſerbſkých ſtudowazych bohoſlowſta ſpod wodze- njom k. fararja Mróſaka wotbywasche. Běchu 4 ſobuſtawu, kotrež mějachu tež wſchě ſerbske a němſke předowanje: stud. theol. Kurt Handrik ſi Gomorna, Jurij Smola ſi Budetez, August Krawz ſi Bu- fojny, Khorla Keschijan ſi Hodžija. Wědomosne dželo wobſtejefche w rěčnizy, wukladowanju katechizma a liſta na Romſkich, pscheloz- ſenju ſymboliſkých knihow a čitanju knih „Pucž ke Chrystuſzej.“

— Sa ſapóſlanza do khežorſtvoſevo ſejma je ſo w Cžopaw- ſkim wokrježu ſaſo ſozialdemofrata wuſwolik a to předawſchi du- chowny Góhra. Wobžarowacž je, ſo duchowny, kif je pschi ſa- ſtupje do duchownſkeho ſaſtojníſtwa ſlubil, kſchecžijansku wěru ludej wucžicž, do ſozialdemofratiskeho ſehwa pscheindže. Hörje pak hiſhcze je to, ſo tón ſamý předawſchi duchowny na Lipſčaňſkej ſozial- demofratiskej ſhromadžiſnje, kotrež ſo nětka wotměwa, lud na- pomina, ſi kſchecžijanske ſyrlwje wuſtupicž.

„Pomhaj Boh“ njeje jenož pola knjefow duchownych, ale tež we wſchěch psche- da w a řnjačch „Sſer. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtačz. Na ſchitwórci ſěta placzi won 40 np., jenotliwe cžipla ſo ſa 4 np. pschedawaju.